

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΑΛΕΞΗΣ ΠΑΠΑΧΕΛΑΣ

Δεδομένα και σενάρια

Θα περάσουμε μία δύσβατη και δυνητικά επικίνδυνη περίοδο στις σχέσεις μας με την Τουρκία. Ας δούμε τα δεδομένα. Ο πρόεδρος Ερντογάν είναι πανίσχυρος, αλλά αντιμετωπίζει σοβαρούς κινδύνους. Το Κυπριακό βρίσκεται σε αδιέξοδο, ίσως μάλιστα αυτή να είναι πραγματικά η τελευταία προσπάθεια επίλυσής του.

Η στιγμή της αλήθειας έχει, επίσης, φτάσει στις σχέσεις Ευρώπης - Τουρκίας. Η ενταξιακή της πορεία θα «παγώσει» και αυτό θα έχει πολύ σημαντικές επιπτώσεις. Η πιο προφανής είναι ο κίνδυνος κατάρρευσης της συμφωνίας για τη διαχείριση του προσφυγικού.

Η Αθήνα είχε διαχειρισθεί με ωριμότητα και διαχρονική συνέχεια τις σχέσεις Ε.Ε. - Τουρκίας. Τώρα όμως η «νευρική κρίση» δεν θα αργήσει και οι πρώτοι που θα τη νιώσουμε είμαστε εμείς λόγω εγγύτητας...

Η Ουάσιγκτον περνάει μία μεταβατική περίοδο, που δεν μοιάζει με καμία άλλη από το παρελθόν. Αυτές οι περιόδους είναι πάντοτε γεμά-

τες κινδύνους γιατί τα χέρια του απερχόμενου προέδρου είναι λίγο έως πολύ «δεμένα». Πόσο μάλλον τώρα που μιλάμε σχεδόν για καθεστωτική αλλαγή στην αμερικανική πρωτεύουσα, η οποία έχει προκαλέσει αβεβαιότητα και απορίες παγκοσμίως. Και τέλος, ο πρόεδρος Ερντογάν μοιάζει να έχει αποκτήσει στενή σχέση με τον ισχυρό ηγέτη της Ρωσίας, Βλαντιμίρ Πούτιν. Και αυτό έχει τη σημασία του.

Θα μπορούσε μία Τουρκία που πιέζεται να επιχειρήσει να «εξαγάγει» τα προβλήματά της προς δυσμάς; Καλό είναι να μην αποκλείουμε αυτό το σενάριο γιατί πλέον έχουμε μπει σε μία περίοδο που, διεθνώς, τα απίθανα μπορεί να αρχίσουν να φαίνονται πιθανά.

Ο κ. Ερντογάν δεν έχει τραβήξει το σχοινί πέρα από ένα σημείο μέχρι τώρα, παρά μόνον στα λόγια. Θα μπορούσε να ανοίξει τις πύλες για να ξαναρχίσει η μαζική ροή προσφύγων και μεταναστών προς την Ελλάδα, και την Ευρώπη. Κανείς μα κανείς, Ευρωπαίος ή άλλος, δεν έχει

λύση γι' αυτό το σενάριο. Οι όποιες λύσεις θα βρεθούν ξαφνικά, υπό την πίεση της στιγμής...

Άλλο σενάριο που ακούγεται -αλλά μοιάζει απίθανο υπό τις παρούσες συνθήκες- είναι μία φόρμουλα τύπου «Κριμαίας» για τη σχέση Τουρκίας - τουρκοκυπριακού ψευδοκράτους. Θα μπορούσε αυτή να είναι η επόμενη κίνηση Ερντογάν αν γραφεί επίσημα η ληξιαρχική πράξη θανάτου της προσπάθειας επίλυσης του Κυπριακού.

Θα χρειασθούν λεπτοί χειρισμοί για να αποφευχθούν οι εντάσεις. Το χειρότερο σενάριο, πάντως, θα ήταν να εμπλακεί η Ελλάδα σε μία κρίση με την Τουρκία που θα οφείλεται βασικά στην επιδείνωση της ευρωτουρκικής σχέσης. Γιατί θα επωμιστούμε το κόστος γνωρίζοντας ότι δεν έχουμε πίσω μας μία Ευρώπη που μετράει και πολύ από απόψεως γεωπολιτικής ισχύος.

ΑΥΓΗ

Τα ΣΕΒη τους στο ΔΝΤ

Στις αρχές του χρόνου, όταν έμπαιναν οι βάσεις ενός ενιαίου μετώπου διεκδίκησης για τα εργασιακά, ο ΣΕΒ είχε αρχικά δείξει μια πρόθεση συμπόρευσης, ωστόσο δεν άργησε πολύ να φανερώσει τις αληθινές του προθέσεις στο κρίσιμο αυτό ζήτημα, αφού ήταν ξεκάθαρο ότι στο επίκεντρο της ταξικής θέσης των μελών του ήταν και είναι αποκλειστικά οι επιχειρήσεις και τα προϊόντα τους και όχι η επιβίωση των εργαζομένων.

Ο ΣΕΒ έβαλε ως αδιαπραγμάτευτο στόχο το επιχειρηματικό κέρδος ακόμη κι αν αυτό ερχόταν μέσα από μια ισοπεδωμένη κοινωνία, που ούτε μισθούς ικανούς για την επιβίωση των εργαζομένων θα δίνει, ούτε υπάρχει καμία περίπτωση να αναγνωρίσουν εργασιακά δικαιώματα.

Προκειμένου να επιτύχει στην επιβολή της ταξικής ιδεολογίας του όλους τους επόμενους μήνες συμπορεύτηκε πολιτικά με τη Ν.Δ., που υποσχέθηκε να αναλάβει εκστρατεία απενεχοποίησης του κέρδους και σε ιδεολογικό επίπεδο συμπορεύτηκε με το ΔΝΤ, το οποίο είναι και ο κύριος εκπρόσωπος και φορέας της ιδεολογίας αυτής σε παγκόσμιο επίπεδο. Μάλιστα, ο ΣΕΒ το έκανε τόσο ανοιχτά, που κάποιες φορές ταίριαζε σε κομματική κλαδική και άλλοτε, ανάλογα με το θέμα, διεκδικούσε και πετύχαινε να είναι το οικονομικό think tank της αξιωματικής αντιπολίτευσης.

Την ώρα που έμπαινε η διαπραγμάτευση για τα εργασιακά στην πιο κρίσιμη φάση και η πλειονότητα των εργοδοτικών και των συνδικαλιστικών οργανώσεων των εργαζομένων επαναβεβαίωνε το ενιαίο μέτωπο διεκδίκησης για την υπερίσχυση των κλαδικών συμβάσεων έναντι των επιχειρησιακών, ο ΣΕΒ έβγαине για άλλη μια φορά μπροστά με τέτοιο τρόπο ώστε να θυμίσει στο ΔΝΤ ότι πρέπει να σταθεί στο ύψος του και να μην υποκύψει.

Διανύοντας τον έκτο χρόνο της πιο βαθιάς κρίσης, είναι πλέον όλα φανερά. Είδαμε ποιοι προσπάθησαν και πάλεψαν να διαπραγματευτούν για να βγει η κοινωνία όρθια μετά την κρίση. Καταλάβαμε ποιοι ενδιαφέρονταν μόνο για τις καρέκλες τους και συμμαχούσαν με αυτούς που ήθελαν να ποδοπατήσουν, όχι μόνο τα πορτοφόλια, αλλά και τις συνειδήσεις των πολιτών. Και τέλος γνωρίσαμε ποιοι είδαν την κρίση μόνο ως ευκαιρία για να επιβάλουν τα σκληρά ταξικά οφέλη τους επειδή ήταν οι ισχυροί του παιχνιδιού.

Σε όλες τις σύγχρονες κοινωνίες οι ανώτατοι εργοδοτικοί φορείς θέλουν να είναι ο ιδεολογικός πυλώνας, ο «πνευματικός» ταγός και ο πορθητής της αγοράς στη χώρα τους. Το θέμα είναι ο ΣΕΒ ποιας χώρας θέλει να είναι;

Η ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΩΝ ΣΥΝΤΑΚΤΩΝ ΤΑΣΟΣ ΠΑΠΠΑΣ

Μίσος απύθμενο

Το σίριαλ με πρωταγωνιστές τους Γ. Παπανδρέου, Ευάγγ. Βενιζέλο κρατάει δώδεκα χρόνια. Ούτε η «Δυναστεία», τόσο πολύ. Ας θυμηθούμε τα επεισόδια.

- Το 2004 ο Κ. Σημίτης έδωσε το χρίσμα της διαδοχής (όχι όμως και την πρωθυπουργία) στον Γ. Παπανδρέου. Η επιλογή δεν άρεσε στον Ευάγγ. Βενιζέλο, αλλά οι πάντες (κόμμα, οπαδοί, γκάλοπ και τα παραταξιακά ΜΜΕ) ήθελαν για αρχηγό τον γιο του ιδρυτή.

- Το 2007 διεξήχθησαν εσωκομματικές εκλογές στο ΠΑΣΟΚ με υποψήφιους τον Γ. Παπανδρέου και τον Ευάγγ. Βενιζέλο. Όλοι στοιχημάτιζαν υπέρ του Βενιζέλου. Οι δημοσκοπήσεις τον έδιναν μεγάλο φαβορί, ο αντίπαλός του είχε χάσει για δεύτερη φορά τις εθνικές εκλογές από τον Κώστα Καραμανλή και θεωρείτο ξεγραμμένος. Όμως το βαρύ όνομά του και τα λάθη του Ευάγγ. Βενιζέλου ανέτρεψαν τα προγνωστικά.

- Την επόμενη μέρα ο Βενιζέλος ανακοίνωσε την πρόθεσή του να δημιουργήσει όμιλο προβληματισμού. Ο Γ. Παπανδρέου με τηλεσίγαφο απαίτησε να μην προχωρήσει στην κίνηση αυτή, διαφορετικά θα τον έδιωχνε από το κόμμα. Ο Ευάγγ. Βενιζέλος υποχώρησε, παρά την αντίθετη γνώμη των συνεργατών του, αλλά δεν ξέχασε.

- Το ΠΑΣΟΚ θριάμβευσε στις εκλογές του 2009, ωστόσο σε λίγους μήνες ήρθαν το Κατελδρίζο και τα μνημόνια. Οι δύο άντρες συνυπήρξαν μαχητικά μέχρι τη στιγμή που ο Γ. Παπανδρέου αποφάσισε να προκηρύξει δημοψήφισμα. Ταπεινώθηκε στις Κάνες από τον Σαρκοζί και μια ομάδα βουλευτών του, ανάμεσά τους και ο κ. Βενιζέλος, ζήτησαν να αποσύρει την πρότασή του.

- Με τη συνδρομή του Μπαρόζο η κυβέρνηση έπεσε τον Νοέμβριο του 2011 και πρωθυπουργός ανέλαβε ο κ. Παπαδήμος, ο οποίος στηρίχτηκε και από τη Ν.Δ. και από το ΠΑΣΟΚ. Για τον κ. Παπανδρέου και τους δικούς του ανθρώπους στη συνωμοσία που οδήγησε στην ανατροπή του συμμετείχε ο Ευάγγ. Βενιζέλος, κατηγορία που ο κ. Βενιζέλος απορρίπτει μετά βδελυγμίας.

- Ο Ευάγγ. Βενιζέλος εξελέγη πρόεδρος του κόμματος το 2012, το ΠΑΣΟΚ συμμετείχε στην κυβέρνηση συνεργασίας με τη Ν.Δ. του Αντ. Σαμαρά, ο κ. Παπανδρέου πτημένος και υποτελής έπεσε σε λήθαργο για κάποιο διάστημα, αλλά το 2015 αποχώρησε από το κόμμα που ίδρυσε ο πατέρας του για να φτιάξει το ΚΙΔΗΣΟ. Ηταν η σειρά του να εκδικηθεί τον Ευάγγ. Βενιζέλο.

- Το παπανδρεϊκό μόρφωμα (το καλό ΠΑΣΟΚ, σύμφωνα με τα στελέχη του) δεν τα κατάφερε στις κάλπες, το παλιό ΠΑΣΟΚ με το ζόρι πέρασε το όριο κοινοβουλευτικής επιβίωσης, στη θέση του κ. Βενιζέλου ήρθε η Φώφη Γεννηματά (2015) και ξεκίνησε με πρωτοβουλία της μια μεγάλη συζήτηση για την ανασυγκρότηση της Κεντροαριστεράς.

- Στην υπόθεση ενεπλάκη, δειλά στην αρχή, ζωνρά στη συνέχεια, και ο Γ. Παπανδρέου προς κακοφανισμόν του Ευάγγ. Βενιζέλου, ο οποίος δεν έχει ξεπεράσει το σοκ της διάσπασης του 2015. Ο αρχηγός του ΚΙΔΗΣΟ δείχνει έτοιμος να αποκαταστήσει τις σχέσεις του με το ΠΑΣΟΚ, ενώ ο Ευάγγ. Βενιζέλος διεμήνυσε στην ηγεσία ότι «αν επιστρέψει αυτός, εγώ θα φύγω».

Τραυματισμένες φιλοδοξίες σε μια ανελήπι σύγκρουση μπροστά σε λίγους θεατές.